

G-sport in topvorm

➤ **MOMENTEN SPRAK MET JESSICA DESMET, DIRECTEUR VAN DE VLAAMSE LIGA GEHANDICAPTENSPOORT EN PAULA VAN HOVELS, SPORTTECHNISCH COÖRDINATOR VAN VLAAMSE ATLETIEK LIGA**

➤ **TEKST: WOUTER DEVRIENDT**

Sport voor mensen met een handicap (kortweg G-sport) komt de voorbije jaren prominenter in beeld binnen het Vlaamse sportlandschap. De G-sportfederaties ontwikkelden het exclusieve G-sportaanbod en ondersteunen reguliere partners. De provinciale sportdiensten maken via het decreet Sport voor Allen op bovenlokaal niveau werk van G-sportpromotie. De sportregio's, de gemeentelijke sportdiensten, de G-sportclubs en de reguliere clubs met een G-werking proberen de drempels tot sportparticipatie voor sporters met een beperking op lokaal vlak te verlagen. En dan zijn er nog organisaties zoals 'To Walk Again' en 'Special Olympics Belgium', die sportieve ontmoetingen en projecten opzetten op maat van sporters met een fysieke of verstandelijke beperking. Kortom, tal van actoren staan garant voor een stevige dynamiek om het sportaanbod voor personen met een beperking uit te breiden en te vernieuwen. Getriggerd door deze ontwikkelingen schoof Momenten aan tafel bij Jessica De Smet, directeur van de Vlaamse Liga Gehandicaptensport, en Paula Vanhoovels, sporttechnisch coördinator van de Vlaamse Atletiek Liga en verantwoordelijke voor de integratie van de G-sport. Met een blik op de achteruitkijkspiegel, schetsen ze de actuele ontwikkelingen van de 'organisatorische' integratie van de G-sport binnen het Vlaamse sportlandschap.

NOOD AAN AFSTEMMING

De aangroei van G-sportinitiatieven kunnen we alleen maar toejuichen, maar het is nodig om de initiatieven in kaart te brengen en op elkaar af te stemmen. Uit overleg en de praktijk bleek dat G-(sport)actoren vaak dezelfde knelpunten en drempels tot sportparticipatie ervaren. Een eerste initiatief kwam in 2001 van de drie erkende en gesubsidieerde G-sportfederaties: VLG,

Psylos en Recreas. De oprichting van een G-forum was een feit, een informeel uitwisselingsorgaan op zoek naar mogelijkheden voor zinvolle samenwerking. Het G-forum evolueerde al snel naar een breder gedragen beweging met een bereik buiten de georganiseerde G-sport en de sportsector tout court. Niet alleen de betrokken actoren, maar ook de beleidsdomeinen met een link naar G-sport in Vlaanderen moe-

ten afstemmen en dwarsverbanden leggen en zo de randvoorwaarden vervullen om aan G-sport te doen: voldoende mobiliteit, aangepast sportmateriaal, opleiding en bijscholing, informatie en toeleiding naar het sportaanbod...

In december 2010 zag , onder impuls van Vlaams minister van Sport Philippe Muyters, 'G-sport Vlaanderen' het daglicht, een samenwerkingsverband tussen de provinciale sportdiensten, VLG, Psylos, Recreas, BLOSO en To Walk Again.

Het uitgangspunt van G-Sport Vlaanderen is zoveel mogelijk Vlamingen met een beperking op een duurzame en/of op een gezonde manier in beweging zetten. De gedeelde uitdaging is het ombuigen van versnippering van middelen en werkwijzen naar een bundeling van expertise. Inzet is een efficiënter en effectiever beleid op vlak van sportpromotie, opleiding met een link naar sport en beweging voor personen met een beperking, studie en onderzoek, ...

Een goede taak- en rolafbakening kan leiden tot grotere complementariteit en het beter stroomlijnen van het G-sportlandschap. Zo krijgen de individuele actoren meer ruimte om zich te focussen op hun kerntaak en specifieke werking. Met andere woorden: samen wat samen kan, apart wat apart moet.

Momenten: “Welke rol hebben de sportfederaties binnen het hele integratieverhaal voor (potentiële) sporters met een handicap? En hoe spelen jullie hier op in?”

Jessica De Smet : “De Vlaamse Liga Gehandicaptensport vzw (VLG) is een er-

kende sportfederatie met een aanbod voor sporters met een handicap en dit op alle niveaus van de sportpiramide, van initiatie tot topsport. De VLG stimuleert sporten in georganiseerd clubverband door middel van aangepaste bewegingsactiviteiten en aangepast sporten. Het aanbod omvat activiteiten in meer dan twintig verschillende sporttakken. De VLG telt zelf 55 aangesloten clubs en ongeveer 2500 individuele leden. Daarnaast werkt de Vlaamse Liga Gehandicaptensport ook samen met 18 reguliere sportorganisaties.”

Paula Vanhoovels: “Een van de reguliere sportfederaties die samenwerkt met de VLG, is de Vlaamse Atletiek Liga vzw (VAL). Vanuit de samenwerking met VLG promoot de VAL de sportparticipatie de VLG van personen met een fysieke, verstandelijke, visuele, auditieve en/of psychische handicap en de aansluiting bij een atletiekclub. Dit gebeurt geïntegreerd binnen de reguliere clubs of binnen afzonderlijke afdelingen. Momenteel werken we met ongeveer honderd leden met een handicap.”

Jessica: “Vanuit de VLG blijft onze belangrijkste taak het verruimen van het sportaanbod voor personen met een handicap. Daarnaast willen we ons in de toekomst nog meer profileren als expertisecentrum op het vlak van de classificatie en reglementering van G-sporters zodat iedereen met gelijke kansen in competitie treedt. Ook in de begeleiding van G-sporters en ondersteuning van clubs binnen een reguliere sportcontext willen we onze rol verder versterken.”

Paula: “Wij willen onze maatschappelijke rol voluit spelen. Met clubs van gemiddeld 500 à 600 leden willen we een afspiegeling zijn van de (lokale) context waarin we actief zijn. Binnen onze kernopdrachten doen we dat in de eerste plaats door incentives te voorzien voor onze leden. Via het jeugdsportfonds bijvoorbeeld kunnen atletiekclubs die een G-werking opzetten een financieel duwtje in de rug krijgen. De ondersteuning vanuit de VAL wordt nog intensiever als een atletiekclub in het kader van G-sport samenwerkingsverbanden opzet.”

IMPULSEN VOOR DE G-SPORT

Momenten: “Wat waren in de voorbije jaren de scharniermomenten in het integratieproces van G-sport binnen het Vlaamse Sport voor Allen-beleid?”

Jessica: “Voor de VLG is de organisatorische integratie van G-sport altijd al een strategische doelstelling geweest. Ook verschillende sportfederaties maken sinds jaar en dag op eigen kracht werk van een G-werking. In eerste instantie is de visie en intrinsieke motivatie van een club dus belangrijk om op G-sport in te zetten. Met het decreet op de sportfederaties en meer precies de facultatieve opdracht ‘prioriteitenbeleid 2005-2008’ (waar G-sport centraal staat), kwam er een eerste beleidsimpuls. Vertrekkende vanuit de facultatieve opdracht van de sportfederaties rond G-sport, zijn we vanuit de VLG gestart met een samenwerking met 10 sportfederaties. Het doel was het opzetten van een G-afdeling in reguliere sportclubs. Dit in nauwe afstemming

met zowel de eigen geledingen binnen de federatie als met partnerfederaties, provinciale sportdiensten, welzijnsector, opleidingsinstituten... Aan het einde van de beleidsperiode waren er meer dan 80 ankerclubs met een G-sportwerking.”

Paula: “De VAL is meteen ingestapt in de samenwerking met de VLG. In 2005 zijn we op een gestructureerde en geïntegreerde manier gestart met G-atletiek. Daarvoor was er wel aandacht voor G-sport maar eerder ad hoc. Zo was een personeelslid binnen de VAL betrokken bij een instelling voor gehandicapten en een reguliere atletiekclub. Ook binnen onze clubs zijn er sowieso vrijwilligers actief die omwille familiale omstandigheden of vanuit hun beroepskeuze bijzondere affiniteit hebben met personen met een handicap. Zij hebben vaak de drive om ook binnen de eigen atletiekclub met dit thema aan de slag te gaan. Die ervaringen versterkten ons gevoel dat we vanuit de VAL meer konden doen om deze en andere clubs te begeleiden rond G-sport.”

Jessica: “Daarnaast was het Sport voor Allen-decreet op (boven)lokaal niveau een belangrijke impuls voor het verder verankeren van, en samenwerken rond G-sport. Zo hebben de provincies een decretale opdracht in het ondersteunen en stimuleren van sport(promotie) voor mensen met een handicap. Steden en gemeenten kunnen via het luik ‘diversiteit & toegankelijkheid’ in het lokale sportbeleid inzetten op G-sport. Lokale besturen hebben de autonomie om hier eigen beleidskeuzes te maken en specifieke accenten te leggen.”

Momenten: “Hoe zorgen jullie er voor dat bovengenoemde beleidsincentives leiden tot een duurzaam en volgehouden integratiebeleid in de sportsector?”

Jessica: “In de huidige beleidsperiode voor sportfederaties (2009-2012) werken we intensief verder aan het integratiebeleid. We willen de duurzame breedtesportwerking binnen het reguliere sportcircuit verderzetten. Momenteel zitten we al aan 18 partnerschappen: 17 met sportfederaties (o.a. Gymnastiek Federatie Vlaanderen, Vlaamse Basketballiga, Vlaamse Tennisvereniging, Vlaamse Liga Paardensport, ...) en één met een organisatie voor sportieve vrijetijdsbesteding (Petanque Federatie Vlaanderen).”

Paula: “Binnen de VAL hadden 4 atletiekclubs bij de start van het prioriteitenbeleid G-sport al een G-werking. Ondertussen zijn er tien met een G-werking. Toch zien we pas het laatste jaar echt een substantiële instroom van G-atleten. Er zijn opvallend meer telefoontjes met vragen van clubs die aangeven dat ze enkele G-atleten sterker willen begeleiden of een explicietere plaats willen geven. De volgehouden inspanningen leveren nu pas hun vruchten af. Regelmatig een prikkel geven via de eigen website, reglementen actualiseren, infosessies en cursussen opzetten, ... het zijn die voortdurende acties die de aandacht levend houden. Bij elke atletiekclub moet het besef verder groeien dat ze allemaal in contact (kunnen) komen met atleten met een handicap.”

REGULIER, INCLUSIEF OF EXCLUSIEF?

Momenten: “De integratie van G-sporters binnen de reguliere sport heeft de voorbije periode al een flinke duw gekregen. In hoeverre moet er nog ingezet worden op exclusief sporten?”

Jessica: “Heel wat sporttakken en sportfederaties zijn inderdaad ondertussen geëvolueerd naar inclusieve sportwerkingen en/of G-afdelingen binnen sportclubs. De vraag is dan ook of het anno 2011 nog nodig is om over de doelgroep ‘sporters met een handicap’ te spreken? Wij vinden dat in ieder geval nodig, we moeten de doelgroep van G-sporters ‘an sich’ blijven benaderen. Personen met een handicap kunnen in een reguliere context nog niet altijd volwaardig aan bod komen. Ook voor de sportfederaties is het aantal G-sporters slechts een kleine minderheid van het totaal aantal leden. De missie die we als VLG begin 21ste eeuw vooropstelden, met name: de Vlaamse Liga Gehandicaptensport overbodig maken, is niet meteen aan de orde. VLG blijft de ‘owner’ en gangmaker van de G-sport. In de landen rondom ons waar het hele integratieproces zich sneller heeft voltrokken, zien we dat personen met een handicap een kleine groep vormen binnen een groter geheel. Daardoor krijgen ze niet altijd de aandacht die ze verdienen en is er al eens sprake van een calimero-effect bij de G-sporters.”

“Het integratieproces moet voor ons van onderuit komen. De uitdaging voor de VLG is dat de persoon met een handicap kan

kiezen waar hij/zij aan sport kan doen. Wil hij of zij dit binnen een handicapspecifieke context? Als iemand die keuze maakt, dan zijn er organisaties zoals Psylos, Recreas en VLG waar je met en binnen een kader voor personen met een handicap kan sporten. Als iemand met een handicap kiest om te sporten binnen een valide sportcontext, dan kan dit gaan van puur inclusief sporten tot sporten in een G-afdeling binnen een reguliere setting. Daartussen bevindt zich een uitgebreid continuüm met verschillende gradaties van organisatorische integratie. In Nederland hebben ze recent dit continuüm in kaart gebracht. 30% van de G-sporters beoefent zijn of haar sport in een volledig geïntegreerde, 40% in een inclusieve context en ten slotte 40% binnen een G-afdeling van een reguliere sportclub.”

Momenten: “Wat vormt de basis voor een geslaagde en duurzame samenwerking rond G-sport?”

Jessica: “Het creëren van een draagvlak staat op nummer één. Het is al te gemakkelijk om te zeggen tegen een persoon met een handicap: “maak de overstap naar een reguliere sportfederatie”. Zeker voor onze topsporters is dit iets waar we voor beducht zijn. De valkuil is dat een topsporter even in de spotlights wordt geplaatst om vervolgens weg te deemsteren omdat er geen draagvlak en/of volwaardig breedtesportaanbod is.”

“Daarnaast is het belangrijk dat er voldoende ondersteuning is in termen van man/vrouwkracht. Het is duidelijk dat

een reguliere sportfederatie met pakweg 10.000 leden geen personeelslid volledig vrij kan stellen voor een groep van 30 G-sporters.”

“Vanuit de VLG willen we het integratieproces van G-sporters binnen reguliere clubs mee begeleiden én bewaken. Dit doen we op maat voor elk van de 18 sportorganisaties. Dit is nodig omdat elke organisatiestructuur en sporttak zijn eigen noden kent en elk in een andere fase van het integratieproces zit. Ik geef enkele voorbeelden:

Met de Vlaamse Liga Paardensport (VLP) is de integratie van G-(top)sporters quasi compleet. Naast samenwerking op het vlak van clubondersteuning en opleiding is er ondertussen een dozijn competitieuiters bij de VLP aangesloten.”

“Sinds 2006 is de para-equestrian, een competitie voor ruiters met een handicap, naast o.a. dressuur, voltage, jumping en eventing, ... de achtste erkende discipline van de FEI (Fédération Equestre Internationale). Mede dankzij de samenwerking tussen de VLP en de VLG is deze discipline ook in Vlaanderen in een stroomversnelling gekomen. Meer en meer ruiters vinden hun weg naar deze competitie waarin gereden wordt in vijf verschillende graden naargelang de handicap.”

“Binnen de zwemsport daarentegen organiseert de VLG zwemmeetings en bestaat de samenwerking met de Vlaamse Zwemfederatie uit de coördinatie van de opleiding van officials en, in samenwerking met de Vlaamse Trainersschool, van trai-

ners. Hier zitten we nog in een andere fase en kan de samenwerking in functie van het verdere integratieproces verder groeien.”

Paula: “Wij organiseren ondertussen ook ons eigen Belgisch kampioenschap voor personen met een handicap. Vroeger werd dit altijd in Blankenberge georganiseerd onder de vleugels van de VLG. Sinds 2010 hebben we die wedstrijd geïntegreerd binnen een open wedstrijd voor kadetten/scholieren van één van onze atletiekclubs, met name AC Lyra, een club met een grote groep van atleten met een verstandelijke handicap.”

“Het feit dat we dit zo kunnen organiseren telt ook qua beeldvorming. Het is fantastisch om te zien met hoeveel plezier deze atleten lopen. Iedereen komt met de handen in de lucht over de meet, ook de laatste! Dit vaak in tegenstelling tot veel valide atleten die altijd wel iets hebben om ontgoocheld over te zijn: een eerste plaats in een slechte tijd, een verloren wedstrijd met een persoonlijk record, ...”

“In de nabije toekomst is het de bedoeling om met dit kampioenschap bij de verschillende G-atletiekclubs langs te gaan. Het is een sterke strategie om de integratie van de G-atletiek binnen de reguliere clubwerkingen en het reguliere circuit te versterken. Het is een sterke strategie om de integratie van G-atletiek binnen de reguliere clubwerkingen en het reguliere circuit te versterken. G-atleten zouden in de toekomst, indien dit een optie en praktisch haalbaar is, ook unnen deelnemen aan stages van de VAL.”

OP ZOEK NAAR MAATWERK

Momenten: Hoe “zoeken jullie een evenwicht tussen maatwerk voor de sportfederatie en het bereiken van jullie eigen doelstellingen?”

Jessica: “We hebben eigen aandachtspunten die we in het partnership met de sportfederaties willen zien terugkomen. Binnen dat werkingskader gaan we op zoek naar maatwerk, de samenwerkingsafspraken worden vervolgens neergeschreven in een afsprakennota. In overleg met de reguliere sportfederatie starten we vanuit een bevraging van de aangesloten sportclubs waarbij we peilen naar de eventuele samenwerking met personen met een handicap en de bereidheid om G-sport op te starten. Aan de hand van de resultaten bekijken we met de reguliere federatie welke clubs onze ‘integratiemedewerker’ gaat bezoeken, al dan niet vergezeld met iemand van de federatie zelf. Dit resulteert in een opstartvergadering waarbij gepeild wordt naar het draagvlak voor G-sport binnen de respectievelijke club(s). Alle facetten die horen bij de opstart van een G-afdeling komen hierbij aan bod. Dan volgt een tweede overleg of verdere begeleiding vanop afstand. Onze integratiemedewerker fungeert hierbij vooral als helpdesk. Met de reguliere federatie werken we aan de hand van de afsprakennota de vooropgestelde doelen uit. Jaarlijks is er ook een evaluatievergadering om de al dan niet geboekte vooruitgang op te volgen. Om voldoende gewicht en gedragenheid te geven aan deze opvolgmomenten is er bij voorkeur van beide federaties, zowel de VLG als de reguliere sportfederatie,

de voorzitter (of vervangend bestuurder) aanwezig en een medewerker.”

Paula: “Onze samenwerking met de VLG wordt jaarlijks besproken in een overkoepelende commissie. Op de agenda staan de afstemming van de onderlinge reglementeringen, opleidingen, bepaling van de toewijzing van het Belgisch Kampioenschap, afstemming van de communicatie (o.a. website), ledenbestand en -administratie, integratie van de classificatiemogelijkheden, Deze checklist gekoppeld aan onderling overleg zorgt ervoor dat we komen tot een werkingskader waarin we ons als sportfederatie herkennen.”

Momenten: “**Als één van de belangrijke opdrachten benoemen jullie herhaaldelijk het verruimen van het sportaanbod voor personen met een handicap? Hoe pakken jullie dat aan?**”

Jessica: “De verruiming van het sportaanbod voor personen met een handicap is voor ons een basisopdracht. Dit realiseren we door in de eerste plaats een sportfederatie te blijven. Momenteel tellen we 55 sportclubs. Je kan clubs en hun leden niet verplichten om hun werking te koppelen aan deze van reguliere sportclubs. Er zijn ook G-specifieke sporten zoals Boccia (in totaal zeven) die een eigen begeleiding en ondersteuning vragen. Ook de omnisportclubs blijven hun bestaansrecht hebben. Verder wil de VLG er blijven zijn voor personen met een zware handicap. Voor hen is het sowieso al moeilijk om een aanbod te vinden, zelfs binnen een handicap exclusief milieu, omdat de

zorgfactor zeer groot is. Dit geldt niet alleen binnen de sport, maar is een breder maatschappelijk gegeven.

Daarnaast vullen we onze opdracht tot verruimen in door de samenwerking met reguliere sportfederaties verder uit te bouwen en te intensifiëren. Momenteel bereiken we 135 clubs vanuit 18 verschillende sportorganisaties.”

Paula: “Vanuit deze samenwerking hebben we het door de VLG opgestarte recreatief circuit van 5 wedstrijden verder uitgebouwd voor G-atleten met een verstandelijke handicap zonder dat er sprake is van erkende prestaties of er mogelijkheid is tot het behalen van selectiecriteria voor officiële kampioenschappen. Dit circuit wordt georganiseerd in en met atletiekverenigingen. We werken wel met een klassement. Op het einde van het jaar worden dan diploma's uitgereikt. Dit is een eerste sportpromotioneel initiatief om het aantal deelnemers met een mentale handicap te vergroten. Succesbeleving staat centraal.”

Momenten: “**Komt binnen dit gedeeld integratietraject de reguliere sportfederatie niet in een concurrentiële positie met de VLG en vice versa als het over 'leden' gaat?**”

Jessica: “De sporter met een handicap krijgt de keuze bij wie hij aansluit, hetzij bij de reguliere federatie, hetzij bij de VLG. In sommige gevallen is er ook de mogelijkheid tot dubbel lidmaatschap. Maar we leggen zelf niets op. We hebben wel een afspraak met onze partnerfede-

raties dat G-sporters die bij hen zijn aangesloten, minimaal gekend zijn door de VLG waardoor we deze sporters gerichte informatie kunnen geven en de (logistische) ondersteuning die ze nodig hebben. Dit is een terugkerend item in elke afsprakennota.”

Paula: “De VAL en de VLG werken bijvoorbeeld met ‘dubbel lidmaatschap’. Voor elke G-atleet aangesloten bij de VAL betalen wij aan de VLG het individuele lidgeld.”

“Het gaat jaarlijks over circa 1500 euro. Dit is zowat de helft van het jaarbudget dat uitgetrokken is voor G-sport binnen de VAL. De overige posten die gedragen worden binnen dit budget zijn de opmaak van reglementeringen, de organisatie van het Belgisch kampioenschap en de VTS opleidingen. Er zijn niet echt financiële excuses om als sportfederatie sterker in te zetten op G-sport en niet in minst om samenwerkingsverbanden aan te gaan.”

G-ATLETEN IN COMPETITIE

Momenten: “G-atleten moeten ook in competitie kunnen komen. Hoe loopt het met de classificatie, een ander aspect van de organisatorische integratie binnen de (recreatieve) competitie-sport?”

Paula: “Om G-atleten in competitie te laten komen, zijn we in de eerste fase gestart met het opmaken van een afzonderlijke classificatie voor personen met een verstandelijke handicap. Dit is de grootste groep van G-atleten, zowat 90%

van alle atleten met een handicap die officieel ingeschreven zijn. Deze groep is ook het gemakkelijkste te integreren binnen een clubwerking. Het is niet omdat je verstandelijk beperkt bent, dat je op sportvlak ook meteen problemen of een achterstand ondervindt.”

“Directe aanleiding was de internationale classificatie van de zogenaamde T-20’ers. De aanvraag vergt zo’n uitgebreid dossier en bijhorende administratieve voorbereiding dat het voor veel potentiële kandidaten een te hoge drempel vormde om nog maar überhaupt een procedure op te starten. Daarom hebben we een ‘categorie T-21’ in het leven geroepen. Aan de hand van een eenvoudig attest dat afgeleverd wordt door bijvoorbeeld het CLB of het bijzonder onderwijs kan je in Vlaanderen in aanmerking komen om deel te nemen aan wedstrijden voor personen met een verstandelijke handicap.”

Momenten: “Wie is bevoegd voor het toekennen van deze classificatie?”

Jessica: “De VLG is bevoegd voor deze classificatie. De attesten worden -in dit voorbeeld- bezorgd aan de VAL die ze vervolgens doorgeeft aan de VLG voor erkenning. Dit is ook de classificatie die geldig is voor de Special Olympics. Dit is de eerste stap geweest om potentiële deelnemers toe te leiden naar G-wedstrijden.”

Momenten: “Op basis van de verschillende classificaties zijn er ook specifieke reglementeringen nodig?”

Paula: “Inderdaad, bijvoorbeeld voor het kogelstoten is bepaald dat een kogelstoter met een verstandelijke handicap niet moet stoten met de gebruikelijke 7 kg. Zo mag de kogelstoter stoten met 4 kg. Een ander voorbeeld: in het verspringen krijgen ze een zone om zich af te duwen in plaats van zich voor de plank te moeten afstoten. Het belangrijkste is dat ze kunnen deelnemen aan wedstrijden en succes kunnen beleven.”

“Ondertussen zijn de reglementeringen van het Belgisch kampioenschap ook aangepast. Aanvankelijk kon de ‘categorie T21’ hier niet aan deelnemen omdat de aanpassingen binnen de reglementering nog niet rond waren voor erkende kampioenschappen. Ondertussen is dit ook aangepast zodat T21’ers kunnen deelnemen, evenwel zonder titels te behalen. De reglementen zijn in 2011 opnieuw herwerkt. Er wordt nu een onderscheid gemaakt in de reglementering voor recreatieve en officiële competities. Personen met een mentale handicap kunnen deelnemen aan deze officiële competities maar dan wel met de gewone tuigen. Dit zijn dan officiële prestaties die kunnen gelden voor selecties van internationale kampioenschappen.”

Momenten: “Classificatie en reglementering is één ding, begeleiding van G-sporters en sportclubs binnen het wedstrijdcircuït is wellicht even noodzakelijk?”

Paula: “We zorgen er bijvoorbeeld voor dat atleten met een verstandelijke beperking die deelnemen aan reguliere wed-

strijden begeleid kunnen worden, met het systeem van de begeleiderskaarten. Op het startnummer dat elke wedstrijd atleet krijgt, staat op de achterkant de classificatie zodat hij of zij aan de officials kan duidelijk maken dat hij/zij recht heeft op begeleiding op de kampplaats. Ten aanzien van de atletiekclubs willen we vanuit de VAL ons begeleidingsaanbod sterker en breder bekendmaken. We organiseren nu ook onze tweede opleidingscursus voor het begeleiden van atleten met een handicap. Onze eerste opleidingscursus was in 2009. Het aantal deelnemers is eerder beperkt maar er is wel gerichte interesse.”

Jessica: “Op niveau van de sportclubs zien we dat de werking steunt op vrijwilligers, wat het niet evident maakt om een aangepaste begeleiding erbij te nemen. Ook het inschatten van de noodzakelijke voorwaarden voor een sportclub om duurzaam te investeren in een G-werking is niet vanzelfsprekend. Daarnaast komen er nog zaken bij kijken als het opleiden van juryleden en het inrichten van opleidingen binnen de denkcel atletiek van de Vlaamse Trainersschool.”

Momenten: “Tot slot, vraagt werk maken van een integratiebeleid van G-sport binnen de sportsector ook niet meer integraal beleid op het vlak van toegankelijkheid van sportvoorzieningen? Eén van de uitdagingen voor de komende jaren?”

Jessica: “Vanuit de VLG zetten we de laatste tijd meer in op integrale toegankelijkheid, stapsgewijs en rekening hou-

dende met de verschillende facetten van toegankelijkheid. Hiervoor gaan we onder meer samenwerken met de provinciale sportdiensten, provinciale toegankelijkheidsbureaus en vzw Enter die vanuit het gelijke kansenbeleid werken aan toegankelijkheid. Nog te vaak wordt toegankelijkheid voor personen met een handicap gereduceerd tot deze voor rolstoelgebruikers, terwijl ook andere groepen met een handicap met ontoegankelijkheid worden geconfronteerd. Het is niet enkel een kwestie van centen, maar kwestie van

een geïntegreerde kijk en meer bewustzijn bij bijvoorbeeld architecten. Hang kapstokken een halve meter lager, zorg dat de douches geen opstap hebben. De visie die we hierin volgen is dat in alles wat wordt gerealiseerd, rekening wordt gehouden met alle bevolkingsgroepen. Dit wordt ook wel het concept van 'universal design' genoemd, geen nieuw begrip maar het moet zijn weg en toepassing binnen de sportcontext nog wel vinden. "

VLAAMSE LIGA GEHANDICAPTENSPOORT VZW

Vlaamse Liga Gehandicaptensport vzw is een erkende sportfederatie met een aanbod voor alle sporters met een handicap en op alle niveaus van de sportieve piramide, van initiatie tot topsport.

De VLG definieert personen met een handicap als personen met langdurige fysieke, psychische, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving en meer bepaald de sportparticipatie. (op basis van de VN-conventie 'Rechten van personen met een handicap' (2006))

We stimuleren het sporten in georganiseerd clubverband. Sport voor mensen met een handicap bestrijkt een breed veld. Atleten met een handicap doen zowel aan recreatiesport als aan competitie- en topsport.

Ongeveer de helft van onze leden sport in **recreatief** verband. De andere helft sport op **competitief** vlak. Zij beoefenen zowat alle gekende sporten. Verder zullen mensen met een zelfde handicap tegen elkaar sporten. Zo onderscheiden we sport voor mensen met een motorische, auditieve, visuele of verstandelijke handicap. Binnen de Vlaamse Liga Gehandicaptensport behoort:

- 55% tot de groep 'sporters met een verstandelijke handicap'
- 35% tot de groep 'sporters met een fysieke handicap'
- 9% tot de groep 'sporters met een visuele handicap'
- 1% tot de groep 'sporters met een auditieve handicap'